

آیین‌نامه فصل چهارم قانون عملیات بانکی بدون ربا "بهره" مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۱۷

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۲.۱۲.۱۷ براساس پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، آیین‌نامه فصل چهارم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) مصوب ۱۳۶۲.۶.۸ مجلس شورای اسلامی را به شرح زیر تصویب نمودند.

ماده ۱- بانک مرکزی براساس سیاست کلی اقتصادی و اولویت‌های تعیین شده و همچنین با در نظر گرفتن وضع پولی کشور خطوط کلی سیاست اعتباری و سیاست اعطای تسهیلات بانکی برای دوره هر برنامه، اعم از پنج ساله و یا درازمدت را با توجه به آثار اقتصادی آن، تنظیم می‌نماید تا پس از تأیید شورای پول و اعتبار ضمن لوایح برنامه‌های عمرانی مربوط جهت تصویب مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

ماده ۲- بانک مرکزی، حداکثر تا پایان آبان ماه هر سال براساس سیاست‌ها و اولویت‌های موضوع ماده ۱ این آیین‌نامه، سیاست کلی اعتباری و همچنین سیاست اعطای تسهیلات بانکی کوتاه مدت (یک ساله) برای سال بعد را با تأیید شورای پول و اعتبار برای پیشنهاد جهت تصویب هیأت وزیران به مجمع عمومی بانک مرکزی ارسال خواهد داشت.

ماده ۳- در حسن اجرای سیاست پولی و اعتباری و حفظ ارزش پول، بانک مرکزی می‌تواند علاوه بر به کار گرفتن ابزار سیاست پولی موضوع قانون پولی و بانکی، در حدی که مغایر مفاد قانون عملیات بانکی بدون ربا نباشد، با تصویب شورای پول و اعتبار، با استفاده از ابزار ذیل، در امور پولی و بانکی دخالت و نظارت کند.

۱- تعیین رشته‌های مختلف سرمایه‌گذاری و مشارکت با توجه به سیاست‌های اقتصادی مصوب هیأت وزیران.

۲- تعیین حداقل نرخ سود (بازده) احتمالی برای انتخاب طرح‌های سرمایه‌گذاری و یا مشارکت و همچنین تعیین حداقل و با عنده‌اللزوم حداکثر نرخ سود مورد انتظار و یا نرخ بازده احتمالی برای سایر انواع تسهیلات اعطایی بانکی.

۳- تعیین حداقل و یا حداکثر نسبت سهم سود بانک‌ها در عملیات مضاربه و مشارکت.

۴- حداقل و یا حداکثرهای مقرر در بندهای ۲ و ۳ ممکن است در رشته‌های مختلف متفاوت باشد.

۵- تعیین حداقل و یا حداکثر میزان تسهیلات اعطایی بانک‌ها از محل سپرده‌های سرمایه‌گذاری و یا منابع بانک برای هر یک از رشته‌های فعالیت و عنده‌اللزوم برای هر یک از امور موضوع ماده ۹ آیین‌نامه تجهیز منابع پولی (موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۱۹۶۲ مورخ ۶۲.۱۰.۱۲) برای کلیه بانک‌ها و یا هر یک از آن‌ها، تعیین حدود مذکور، حداقل سالی یک مرتبه به نحوی صورت خواهد گرفت که اجرای سیاست‌های موضوع مواد ۱ و ۲ این آیین‌نامه تسهیل گردد.

۶- تعیین حداکثر هر یک از انواع و یا مجموع تسهیلات اعطایی به هر شخص اعم از حقیقی و یا حقوقی توسط یک یا چند بانک.

۷- تعیین حداقل و یا حداکثر میزان انواع حق‌الوکاله به کارگیری سپرده‌های سرمایه‌گذاری، حق‌الوکاله مذکور می‌تواند شامل هزینه‌های اداری بانک‌ها برای تجهیز و اداره سپرده‌های موصوف نیز بشود. در هر صورت مبلغ دیگری تحت هیچ عنوان توسط بانک‌ها از صاحبان سپرده‌های سرمایه‌گذاری اخذ نخواهد شد.

۸- ضوابط تعیین میزان حداقل و یا حداکثر کارمزد انواع خدمات بانکی با توجه به میزان کار انجام شده برای اینگونه خدمات در هر صورت میزان حداکثر کارمزد مزبور از هزینه کار انجام شده برای این قبیل خدمات تجاوز نخواهد کرد.

۹- تعیین نوع، میزان، حداقل و یا حداکثر امتیازات موضوع ماده ۶ قانون و تعیین ضوابط تبلیغات بانکی در این مورد.

ماده ۴- بانک مرکزی در رابط با اعطای تسهیلات بانکی با شرکت‌های دولتی (که سهام آنها صد درصد متعلق به دولت نیست) منحصر می‌تواند براساس مقررات قانون عملیات بانکی بدون ربا و این آیین‌نامه مبادرت به عملیات بانکی بنماید.